

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Arolygon Etholiadol – Electoral Review **Sir Y Fflint– Flintshire** **2018**

Theo Joloza

Comisiynydd Arweiniol –
Lead Commissioner

Matt Redmond

Diprwy Prif Weithredwr
– Deputy Chief Executive

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru
Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Pwy ydym ni?

Who are we?

- Rydym yn annibynnol o Lywodraeth Cymru a'r pleidiau gwleidyddol ac yn adrodd yn uniongyrchol i Ysgrifennydd y Cabinet dros Llywodraeth Leol a Gwasanaethau Cyhoeddus
- Rydym yn gyfrifol am adolygu trefniadau etholiadol a ffiniau gweinyddol y prif gynghorau
- Os cânt eu derbyn, caiff ein hargymhellion eu rhoi ar waith gan Weinidogion Cymru
- We are independent of the Welsh Government and political parties and report directly to the Cabinet Secretary for Local Government and Public Services
- We are responsible for reviewing principal council electoral arrangements and administrative boundaries
- Our recommendations, if accepted, will be implemented by the Welsh Ministers

Diben ein cyflwyniad?

Purpose of our presentation?

- Esbonio proses yr Arolwg
 - Meini prawf statudol a Pholisïau'r Comisiwn
 - Model Maint Cyngorau
 - Sut rydym yn datblygu ein cynigion
 - Ymglymiad drwy ymgynghori
- Beth fydd angen i'r cyngor ei wneud yn ystod yr arolwg
- Yr hyn y gallwch ei ddisgwyl gennym ni a sut gallwn eich helpu
- To explain the Review process
 - Statutory criteria and Commission Policies
 - Council Size Model
 - How we develop our proposals
 - Involvement through consultation
- What the Council will need to do throughout the review
- What you can expect from us and how we can assist you

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Deddfwriaeth

Legislation

- Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013
- Sut y cyrhaeddom y fan hon
- Polisi ac Arfer
- Local Government (Democracy) (Wales) Act 2013
- How we got here
- Policy and Practice

Cwmpas yr arolwg

Scope of the review

- Bydd yr Arolwg yn cynnig patrwm y wardiau etholiadol ar gyfer ardal y prif gyngor yn ei chyfanrwydd, ac nid lle mae lefelau o anghydraddoldeb etholiadol yn unig.
- Byddwn yn cynnig:
 - Cyfanswm nifer y cynghorwyr (maint y cyngor)
 - Nifer a ffiniau'r wardiau etholiadol
 - Nifer y cynghorwyr ar gyfer pob ward
 - Enwau'r wardiau etholiadol
- The Review will propose the pattern of electoral wards for the entire council area and not just where there are levels of electoral inequality
- We will propose:
 - Total number of councillors (council size)
 - Number and boundaries of electoral wards
 - The number of councillors for each ward
 - Names of electoral wards

Meini Prawf Statudol

Statutory Criteria

- Cydraddoldeb etholiadol
 - Nifer gorau posibl yr etholwyr fesul cynghorydd
 - Rhagolwg pum mlynedd
 - Y rhai sy'n gymwys i bleidleisio (lle bo hynny'n bosibl)
- Hunaniaeth gymunedol
 - Ffiniau sy'n hawdd eu hadnabod
 - Peidio â chwalu cysylltiadau lleol
- Llywodraeth leol effeithiol a chyfleus
 - Wardiau etholiadol dealladwy sydd â buddiannau cyffredin a chysylltiadau cyfathrebu mewnol da
- Electoral equality
 - Optimum number of electors per councillor
 - Five year forecast
 - Those eligible to vote (where possible)
- Community identity
 - Clearly identifiable boundaries
 - Not breaking local ties
- Effective and convenient local government
 - Coherent electoral wards with common interests and good internal communications links

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Polisi Maint Cyngor

Council Size Policy

- Mae'r Comisiwn wedi datblygu Polisi Maint Cyngorau ar gyfer Cymru gyfan ar y cyd â CLILC, Llywodraeth Cymru a'r Cyngorau
- Yn seiliedig ar boblogaeth a ble mae'r bobl hynny yn byw
- Mae'n rhannu cyngorau'n bedwar categori – mae gan bob categori nifer wahanol o bobl fesul cyngorydd
- Mae cyngorau'n ddarostyngedig i:
 - Uchafswm o 75 ac isafswm o 30
 - Lefel o newid sydd wedi'i chyfyngu i 10% fesul cylch arolygu.
- The Commission has developed, with WLGA, Welsh Government and the Councils, a Council Size Policy for the whole of Wales
- Based on population and where those people live
- Splits councils into four categories – each category with a different number of population per councillor
- All councils subject to:
 - Maximum of 75 and minimum of 30
 - Level of change limited to 10% each review cycle.

Diffiniad o Faint Cynghorau

Council Size Defined

- Mae amcangyfrif diweddaraf y SYG yn rhoi poblogaeth Sir Y Fflint fel **154,074**, gyda dwysedd poblogaeth llai na 4.5 unigolyn fesul hectar a llai na 40% o'r boblogaeth yn byw mewn aneddiadau sydd â llai na 10,000 bobl.
- Mae'r ffactorau hyn yn rhoi Sir Y Fflint yn Categori **3**.
- Mae'r Comisiwn wedi penderfynu y dylai cynghorau yng Nghategori 3 fod â chymhared cynghorwyr i bobl o **1:2,500**.
- Nod cyffredinol ar gyfer Maint y Cyngor yw **62** aelod.
- The latest ONS estimate has the population of Flintshire at **154,074**, a population density of less than 4.5 persons per hectare and under 40% of the population living in settlements smaller than 10,000 people.
- These factors place Flintshire in **Category 3**.
- The Commission has determined that Category 3 councils should have a councillor to population ratio of **1:2,500**.
- The overall Council Size Aim is therefore **62** members.

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Cymhwyso Maint Cynghorau

Council Size Applied

- Mae'r Comisiwn wedi gosod cyfyngiadau ar Faint Cynghorau:
 - Lleiafswm o 30 aelod
 - Uchafswm o 75 aelod
 - Newid yn nifer yr aelodau wedi'i chyfyngu i 10%
- Felly'r nod ar gyfer Maint y Cyngor yn yr arolwg hwn yw 63 aelod.
- Ar hyn o bryd, mae gan Sir Y Fflint 119,361 o etholwyr a 70 aelod – un cynghorydd fesul 1,705 o etholwyr, ar gyfartaledd.
- Bydd cymhwyso'r nod o 63 o gynghorwyr yn arwain at gymhareb o un cynghorydd fesul 1,895 o etholwyr.
- The Commission has set constraints on Council Size:
 - A minimum of 30 members
 - A maximum of 75 members
 - Change in members 'capped' at 10%
- The Council Size aim for this review is therefore 63 members.
- Currently, Flintshire has 119,361 electors and a membership of 70 - an average of one councillor to 1,705 electors.
- Applying the council policy aim of 63 councillors will result in a ratio of one councillor to 1,895 electors.

Sylfeini Wardiau Etholiadol

Electoral Ward Building Blocks

- Defnyddio'r ardaloedd cymunedol a'r wardiau cymunedol presennol fel sylfeini ar gyfer pob ward etholiadol.
- Pŵer i ddiwygio cymunedau / wardiau cymunedol o ganlyniad i newidiadau i wardiau etholiadol.
- Defnyddio'r pŵer hwn yn y cam cynigion drafft yn unig i ganiatáu ymgynghori ar newidiadau i gymuned.
- Utilise the existing community areas and community wards as the building blocks for each electoral ward.
- Power to amend communities / community wards as a consequence of changes to electoral wards.
- Use this power only at draft proposals stage to allow for consultation on changes to a community.

Un Aelod/ Aml-aelod

Single/ Multi-Member

- Mae'r Comisiwn yn credu ei bod yn ddymunol, yn y lle cyntaf, i un aelod gynrychioli pob ward etholiadol.
- Fodd bynnag, byddwn yn ystyried cynrychiolaeth gan hyd at dri aelod mewn achosion sydd wedi'u hategu gan dystiolaeth o gymeriad ward, neu er mwys cydraddoldeb etholiadol.
- Byddem yn ystyried wardiau â mwy na thri aelod dim ond pe byddai o fewn y patrwn presennol a lle ceir dystiolaeth sylweddol o gefnogaeth leol ar gyfer ward.
- The Commission believes that in the first instance it is desirable if a single member represents each electoral ward.
- However, we will consider representation up-to three members in cases supported by evidence to the character of a ward, or in the interests of electoral parity.
- We would consider wards with more than three members only if it is in the existing pattern and there is substantial evidence of local support for a ward.

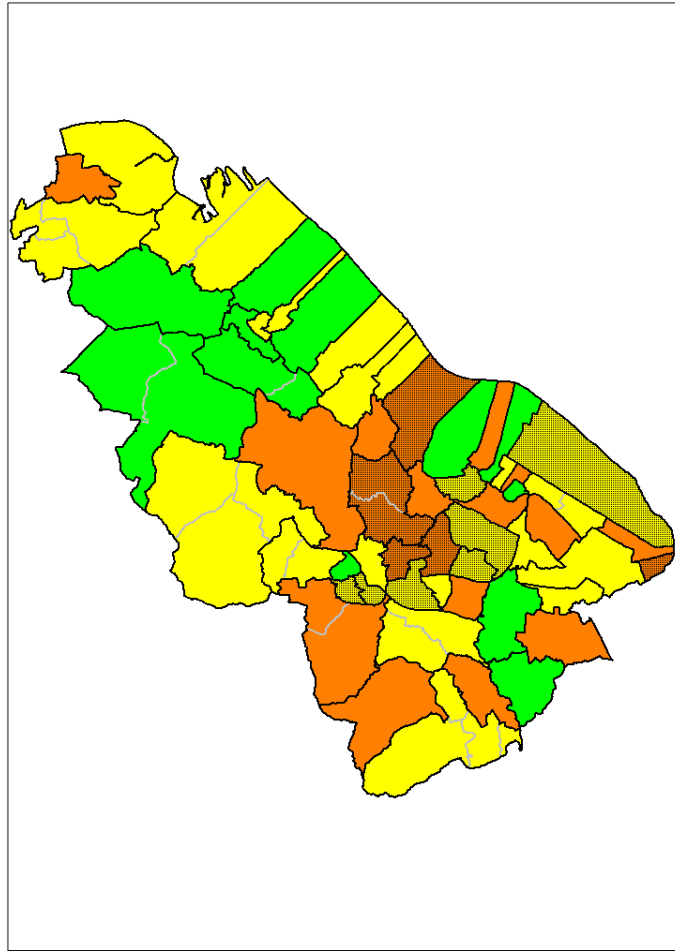
Beth fyddwn yn ei ystyried

What we will consider

- Amrywiant – mor agos â phosibl at 1,895 fesul cynghorydd, yn ddelfrydol
- Dadleuon ynghylch cysylltiadau cymunedol sy'n cyfiawnhau lefelau annodweddiadol o gydraddoldeb etholiadol
- Ffiniau naturiol:
 - Topograffeg
 - Bryniau
 - Afonydd
- Ffiniau gwneuthuredig:
 - Prif ffyrdd a thraffyrdd
 - Rheilffyrdd
 - Rhaniadau gwledig/trefol
- Variance – ideally as close as possible to 1,895 per councillor
- Community tie arguments that justify atypical levels of electoral equality
- Natural Boundaries:
 - Topography
 - Hills
 - Rivers
- Man-made boundaries:
 - Major roads and motorways
 - Railways
 - Rural / Urban divides

Areas of Concern

Meysydd sy'n Peri Pryder

There are 19 wards with a variance of greater than 25%. These range from Saltney Mold Junction (45% below) and Saltney Stonebidge (47% above).

Mae yna 19 ward efo amrywiant dros 25%. Maent yn amrywio o Cyffordd Saltney yr Wyddgrug (45% islaw) i Saltney Stonebridge (47% uwchlaw).

Yr hyn na fydd yn cael ei ystyried

What will not be considered

- Ffiniau etholaethau Seneddol neu'r Cynulliad
 - Goblygiadau gwleidyddol lleol ein cynigion
 - Codau post neu gyfeiriadau
 - Trosglwyddo wardiau/ardaloedd o un cyngor i un arall
 - Newidiadau i'r ffiniau canlynol:
 - Dalgylchoedd ysgolion
 - Dosbarthiadau etholiadol
- Parliamentary or Assembly constituency boundaries
 - Local political implications of our proposals
 - Postcodes or addresses
 - Transfers of wards/areas from one council to another
 - Changes to the boundaries of:
 - School catchment areas
 - Polling districts

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Cynrychiolaethau Effeithiol

Effective Representations

- Caiff cynrychiolaethau eu barnu yn ôl ansawdd y dystiolaeth sy'n cael ei chyflwyno
- Mae'r cynrychiolaethau cefnogol yr un mor bwysig â'r rhai sy'n gwrthwynebu'r cynigion
- Bydd cynrychiolaethau effeithiol yn:
 - Ystyried gofynion statudol a pholisïau'r Comisiwn
 - Awgrymu cynnig amgen yn ogystal ag amlinellu gwrthwynebiad
 - Ystyried canlyniadau'r cynnig amgen ar draws yr ardal ehangaf posibl
- Representations will be judged on the quality of evidence presented
- Representations which support are as important as those which oppose
- Effective representations will:
 - Take account of statutory requirements and Commission policies
 - Suggest an alternative as well as setting out an objection
 - Consider consequences of the alternative across the widest possible area

Sut gall y Cyngor helpu?

Where can the Council help?

- Trwy ddarparu cynllun neu wneud awgrymiadau sydd yn:
 - Cael eu darparu'n ddigon cynnar yn y broses
 - Ystyried y Sir yn ei chyfanrwydd yn gyfartal
 - Ystyried cysylltiadau cymunedol
 - Yn dilyn Rheolau, Deddfwriaeth a Pholisïau'r Comisiwn
- By providing a scheme or making suggestions that:
 - Are provided early enough in the process
 - Considers the whole of the County equally
 - Take note of Community ties
 - Follow the Rules, Legislation and Commission Policies

Amserlen

Timetable

Cam 1 – Dechrau Swyddogol

Cyfnod Ymgynghori Cychwynnol o 12 wythnos –
01 Tachwedd 2018 hyd at 23 January 2019

Cam 2 – Cynigion Drafft

Y Comisiwn yn datblygu'r Cynigion Drafft ac yn eu
cyhoeddi

Cyfnod Ymgynghori o 12 wythnos – Hydref 2019

Cam 3 – Cynigion Terfynol

Bydd y Comisiwn yn llunio'r Adroddiad Cynigion
Terfynol ac yn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru –
Haf 2020.

Cam 4 – Ystyriaeth LIC

Ar ôl 6 wythnos, gall Llywodraeth Cymru wneud
Gorchymyn (cyfle i ysgrifennu at Lywodraeth
Cymru)

Cam 5 – Daw'r Wardiau i Rym

Daw'r wardiau newydd i rym ar gyfer etholiad
llywodraeth leol Mai 2022

Stage 1 – Official Start

12 Week Initial Consultation Period – 01
November 2018 to 23 January 2019

Stage 2 – Draft Proposals

Commission develops and then publishes Draft
Proposals

12 Week Consultation Period – Autumn 2019

Stage 3 – Final Proposals

Commission formulates Final Proposals Report
and submits to Welsh Government – Summer
2020

Stage 4 – WG Consideration

After 6 weeks Welsh Government may make an
Order (an opportunity to write to Welsh
Government)

Stage 5 – Wards Into Force

New wards come into force for May 2022 local
government election

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Barn

Views

- Rydym yn croesawu eich barn!
- Rydym yn fodlon ateb unrhyw gwestiynau a allai fod gennych.

- Your views are welcomed!
- We are happy to answer any questions you may have.

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Manylion Cyswllt Contact Details

Comisiynydd Arweiniol

Lead Commissioner

Theo Joloza

Prif Weithredwr

Chief Executive

Steve Halsall

Dirprwy Brif Weithredwr

Deputy Chief Executive

Matt Redmond

Swyddog Arolygu

Review Officer

Tom Jenkins

e-mail/ e-bost ldbc.wales@wales.gsi.gov.uk

 029 2046 4819